

Zemřel prof. MUDr. Jaroslav Rybka, DrSc.

Dne 3. července 2018 zemřel ve věku nedožitých 87 let významný český diabetolog a internista prof. Jaroslav Rybka, který se velmi významně zapsal do vývoje českého zdravotnictví tím, že ovlivnil rozvoj moderní české i slovenské diabetologie.

Profesor Rybka byl všestranně vzdělaným internistou, absolvoval atestace 1. a 2. stupně z vnitřního lékařství, v r. 1979 byl jmenován docentem vnitřního lékařství, v roce 1986 získal titul doktor lékařských věd a v roce 1992 byl prezidentem Havlem jmenován profesorem pro obor vnitřního lékařství.

K jeho specializaci v oboru diabetologie významně přispěla aspirantura na pražské klinice profesora Syllaby, který byl světovým internistou a zakladatelem oboru diabetologie a na kterého profesor Rybka vzpomínal s velkou úctou, protože mu pomohl otevřít cestu do světa, což pan profesor plně využil ku prospěchu rozvíjejícího se oboru diabetologie. V roce 1970 se stal přednostou interního oddělení nemocnice ve Zlíně, z něhož vybudoval moderní kliniku, která se posléze stala celostátním školicím střediskem v diabetologii od roku 1983, v r. 1985 zde vznikla samostatná subkatedra diabetologie ILF a je trvale základnou diabetologického centra Baťovy nemocnice, kde pan profesor strávil celkem téměř 55 let. Díky pracovnímu nasazení pana profesora byla zlínská klinika jmenována v r. 1988 WHO Collaborating Center pro studium diabetu a prof. Rybka byl jmenován ředitelem do roku 2007. Od roku 1992 byl pan profesor pověřeným pracovníkem WHO a International Diabetes Federation pro realizaci Saintvicentské deklarace v České republice. Tato evropská deklarace vznikla v roce 1986, jejím cílem bylo zlepšit péči o nemocné s diabetem, snížit výskyt komplikací diabetu. Profesor Rybka přenesl tuto deklaraci v době předrevoluční do české diabetologie jako odborný garant a hlavní tvůrce

tehdy založeného Národního diabetologického programu, který pomohl prosadit samostatný obor diabetologie pro vzdělávání lékařů, a tak vedl ke vzniku sítě odborných diabetologických pracovišť, která velmi rychle přenesla nové poznatky do péče pro pacienty s cukrovkou. V roce 2006 stál profesor Rybka u zrodu Diabetické asociace České republiky, která si dala cíl integrovat celospolečenské aktivity vedoucí ke zlepšení péče o diabetiky v praxi, součástí jsou právě patientské organizace, neboť pacient byl u profesora Rybky v centru jeho aktivit.

Profesor Rybka byl také zakládajícím a mnoho let aktivním členem výboru České diabetologické společnosti, kde zastával významné pozice, stejně jako v České internistické společnosti, byl členem zahraničních společností, jako např. Americké diabetologické společnosti, Evropské asociace pro studium diabetu či Mezinárodní diabetologické federace.

Pracoval v redakcích mnoha renomovaných zahraničních i českých odborných časopisů (včetně Interní medicíny pro praxi), je autorem velkého počtu odborných statí, přednášek či monografií.

Nelze také opomenout jeho velké schopnosti na poli organizačním, jím organizované zlínské internistické, farmakologické a gerontologické kongresy byly vždy hojně navštěvovány, protože byly nabity přednáškami plnými aktuálních medicínských novinek.

Pan profesor patřil také do týmu organizátorů Diabetologických dnů v Luhačovicích, které mají více než padesátiletou tradici a na kterých bude bohužel již scházet a neobohatí diskuzi svými glosami či komentáři, které vždy dokázaly rozvinout již přednesená fakta.

Pana profesora jsem nejprve poznala jako autora článků nazvaných „Americká zastavení“ ve kterých na počátku 80. let v časopise Vnitřní lékařství popisoval své zkušenosti ze stáže na

klinikách v USA, dokázal přiblížit nejen velmi poutavě život v této zemi, ale hlavně to byla moje první učebnice moderní diabetologie, která přinášela nový pohled na diabetes mellitus a vzbudila můj zájem o tuto problematiku. Stejně jako ostatní diabetologové jsem ráda jezdila do Zlína na postgraduální dny, které pan profesor pořádal každoročně a kde jsme se mohli dále vzdělávat a vést diskuse, do kterých pan profesor vnášel udivující komplexní pohled nejen na diabetologii, ale celou interní medicínu, přicházel s návrhy, jak stále zlepšovat péči o diabetiky. Byl také vtipným společníkem, sportovcem, angažoval se i ve společenském životě ve Zlíně, přátelil se s mnohými umělci, kteří byli zároveň jeho pacienti.

Pan profesor byl již za svého života za svou práci oceněn Rytířským řádem Pro Merito Melitensi, Medailí Slovenské geriatrické společnosti, Cenou České internistické společnosti a České diabetologické společnosti. V roce 2015 získal stříbrnou pamětní medaili Senátu ČR a prezident republiky ho vyznamenal medailí Za zásluhy.

V jeho osobě odešel lékař s širokým rozhledem v medicíně, který celý svůj profesní život usiloval o zlepšení života diabetiků a který je spojený s budováním a rozvojem moderní české diabetologie.

MUDr. Eva Račická

Diabetologická a interní ambulance Ostrava